

Parent – Child Interaction Therapy

Veronika Buchtíková, 264076

Co je PCIT?

- forma práce s malými dětmi s poruchami emocí nebo chování
- klade důraz na zlepšení vztahu dítěte a rodičů a na změnu jejich vzájemných interakcí
- snaha o zdravé fungování rodiny

Historie PCIT

- vytvořena v 70. letech Sheilou Eyberg na Oregon Health Sciences University
- snaha skloubit dva přístupy:
 - „play therapy“ (Virginia Axline, 1947) – důraz na reflektování emocí dítěte a jeho přijetí (terapeut pracuje s dítětem)
 - „child behaviour therapy“ – terapeut pracuje s rodičem, společně vytvářejí plány na zlepšení chování dítěte a reflektují, jak se to daří

Jak PCIT funguje?

- dvě fáze
 - 1. CDI: Child-Directed Interaction – zaměřená na zlepšení vztahu mezi rodiči a dítětem
 - 2. PDI: Parent-Directed Interaction – rodiče se učí směřovat aktivitu dítěte, dávat efektivní pokyny
- přesně strukturovaná terapie
- využívá kognici a nácvik
- práce s pochvalou a trestem
- zaměřuje se na pozorovatelné chování (podobnost s KBT?)
- terapeut a ko-terapeut
- velká část práce probíhá doma

Zásady PCIT

- zachování mlčenlivosti
- pozitivní a konstruktivní zpětná vazba
- „smlouva o docházce“
 - pokud se klient ze schůzky omluví, terapeut se snaží najít náhradní termín, nejlépe v tomtéž týdnu
 - pokud se klient třikrát nedostaví bez omluvy (nebo se 4x omluví méně než 24 hodin před plánovaným sezením), terapie bude ukončena

Domácí úkoly

- důležité je, aby rodič byl ochoten a schopen se svým dítětem strávit denně min. 5 minut o samotě
- v tomto speciálním čase může nejprve probíhat hra, následně v něm probíhají vedle hry také příkazy
- důraz na vyplňování formulářů, zaznamenávání průběhu situací, plnění úkolů a dodržování přesných pravidel

Konkrétní průběh terapie

- úvodní setkání
- jedno sezení zaměřené na naučení se principů CDI
- čtyři a více sezení zaměřených na praxi CDI
- jedno sezení zaměřené na naučení se principů PDI
- sedm a více sezení zaměřených na praxi PDI
- závěrečné sezení
- další podpůrná sezení

Úvodní setkání (1/2)

- Therapy Orientation Session
- setkání terapeuta s rodiči (bez dítěte)
- seznámení s terapií
- ujasnění si požadavků a očekávání, možností, cílů
- počátek navazování terapeutického vztahu
- při každém sezení se věnuje nějaký čas (< 5 min) možným osobním problémům rodičů

Úvodní setkání (2/2)

Harmonogram:

- Úvod (seznámení se s tím, proč rodiče přicházejí; otázka na nejmilejší chování dítěte a na to, co se jim líbí na rodičovství)
- Seznámení se smyslem terapie (zaměřeno na rodiče – co mohou získat: lepší vztah se svým dítětem)
- Vyjádření podpory (otázka na starosti, problémy rodičů)
- Vysvětlení průběhu terapie
- Vysvětlení zásad terapie
- Vysvětlení domácích úkolů

Sezení zaměřené na naučení se principů CDI (1/5)

- CDI Teaching Session
- setkání terapeuta s rodiči (bez dítěte)
- další navazování terapeutického vztahu
- seznámení rodičů s principy CDI včetně vysvětlení, co jim to může přinést, proč je pro dítě důležité

Sezení zaměřené na naučení se principů CDI (2/5)

Harmonogram

- „Kontrola“ domácího úkolu
- Vysvětlení, proč se začíná s CDI
- Základní přehled metody CDI

Sezení zaměřené na naučení se principů CDI (3/5)

- Vysvětlení pravidel
 - vyhýbat se příkazům
 - vyhýbat se otázkám
 - vyhýbat se kritizování
 - chválit vhodné chování
 - reflektovat vhodná vyjádření
 - imitovat vhodný způsob hry
 - popisovat vhodné chování
 - být nadšený

Sezení zaměřené na naučení se principů CDI (4/5)

- Mluvit s rodiči o tom, co by měli dělat, pokud se dítě během CDI chová nevhodně
 - ignorovat nevhodné chování (např. křik)
 - komentovat vhodné chování, které probíhá s nevhodným současně
 - je-li nemožné toto chování ignorovat, zastaví se hra

Sezení zaměřené na naučení se principů CDI (5/5)

- Hraní rolí (ko-terapeut hraje dítě, každý rodič zvlášť)
- Diskuze o vhodných hračkách (konkrétně)
- Diskuze o vhodném místě, čase (konkrétně)
- Domácí úkol

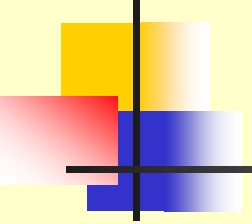
První sezení zaměřené na praxi CDI (1/2)

- CDI Coaching Session
- dítě se již plně účastní
- upevnění vztahu s rodinou
- vyjádření podpory
- sezení zaměřující se jen na pozitiva

První sezení zaměřené na praxi CDI (2/2)

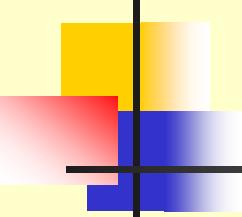
Harmonogram

- Rozhovor s dítětem o terapii
- „Kontrola“ domácích úkolů
- Coding: sledování interakce rodiče a dítěte (terapeut je za jednosměrným zrcadlem, rodič má „sluchátko“)
- Coaching: zpětná vazba rodiči (jen pozitivní)

Druhé a další sezení zaměřené na praxi CDI (1/2)

- Cílem je dosažení CDI Mastery
- Kritéria: během 5 minut (coding) musí rodič podat
 - 10 popisů chování
 - 10 reflektujících prohlášení
 - 10 pochval
 - ne více než 3 otázky, příkazy nebo kritizování
 - ignorovat neubližující nevhodné chování

Druhé a další sezení zaměřené na praxi CDI (2/2)

- zdůrazňuje se, že rodiče jsou pro děti vzorem
- děti se od rodičů učí, napodobují je (jejich dobré i špatné chování)
- práce se vztekem (netýkající se dítěte – nemělo by vidět x týkající se dítěte – učit se zůstat klidným)
- 2. – zaměření na pochvaly
- 3. – zaměření na stres a emoce dítěte

Sezení zaměřené na naučení se principů PDI (1/3)

- PDI Teaching Session
- setkání terapeuta s rodiči (bez dítěte)
- seznámení rodičů s principy PDI včetně vysvětlení, co jim to může přinést, proč je to pro dítě důležité

Sezení zaměřené na naučení se principů PDI (2/3)

Harmonogram:

- Domácí úkoly
- Vysvětlení, jak se bude učit PDI
- Základní přehled o PDI
 - užívá se pouze když rodič potřebuje, aby dítě udělalo to, co rodič říká
 - začíná příkazem, končí pochvalou
 - důležitá je důslednost, předvídatelnost a plnění plánu

Příkaz v PDI

- raději přímý než nepřímý (*Nechtěl by sis sednout? X Sedni si.*)
- pozitivně formulovaný (*Přestaň tady běhat. x Pojd' si sednout vedle mě.*)
- v daný okamžik pouze jeden
- specifický (*Uklid' si lego. X Uklid' si hračky.*)
- přiměřený vzhledem k věku
- podaný příjemným způsobem, normálním (nezvýšeným) hlasem
- vysvětlený (před vyslovením nebo po uposlechnutí)
- používat jen v nezbytných případech
- nechat 5 vteřin na započítání plnění
- neopakovat jej

Pochvala a trest v PDI (1/2)

- slovní pochvala za včasné plnění
- za nesplnění trest „1. stupně“ v podobě „sezení na židli“
 - vždy stejně znějící „výhružka“ (*"If you don't (INSERT COMMAND) you're going to have to sit on the chair."*)
 - v případě odporu je dítě na židli přeneseno
 - má zde zůstat 3 min + 5 s ticha
 - vše co na židli dělá má být ze strany rodiče ignorováno
 - po uplynutí dané doby se rodič dítěte ptá, jestli je schopné vrátit se zpět a udělat, co mu bylo řečeno
 - ANO – rodič beze slova pokyne, po splnění dá další příkaz, jehož okamžité splnění nadšeně pochválí
 - NE – dítě dále zůstává na židli

Pochvala a trest v PDI (2/2)

- „trest 2. stupně“ = time-out room
- pokud dítě opustí židli dříve, než smí (více než 50 % váhy dítěte mimo židli), je navraceno s upozorněním, že za další opuštění židle půjde do pokoje
- v pokoji je dítě 1 min + 5 s ticha
- potom jde znovu na židli

Sezení zaměřené na naučení se principů PDI (3/3)

Pokr. harmonogramu

- Hraní rolí s rodiči (různé situace)
- Upozornění, že po příkazu je nutné před dalším příkazem zařadit CDI (min. 20 s)
- Rodiče mají začít používat PDI až po následující lekci
- Upozornění, že příští hodina bude pravděpodobně vyžadovat více času

První sezení zaměřené na praxi PDI

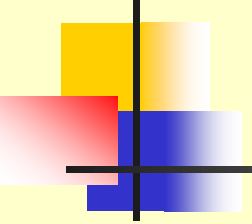
Harmonogram

- Domácí úkoly
- Ujištění, že rodiče vše nastudovali
- Vysvětlení dítěti
- Coaching (na začátku 3 min CDI, pak přechod do PDI)
 - terapeut se k rodiči chová při koučování stejně, jako se má rodič chovat k dítěti (direktivní, pochvaly)
- Domácí úkoly (zkoušet praktikovat 5-10 min/den)
- Instruovat rodiče, že v případě potíží mají hned zavolat terapeutovi

Druhé sezení zaměřené na praxi PDI (1/2)

Harmonogram

- Domácí úkoly z minula
- Coding a coaching v situaci hry
- Nové domácí úkoly
- Začíná se s generalizací PDI (nejprve v zařízení terapeuta – v čekárně, v ordinaci)

Druhé a další sezení zaměřené na praxi PDI (2/2)

- Cílem je dosažení PDI Mastery
- Kritéria: během 5 minut rodič musí
 - dát alespoň 4 příkazy, z nichž min. 75 % musí být efektivních (přímé, pozitivně formulované, jeden v daný okamžik)
 - na chování dítěte v souvislosti s příkazem musí rodič adekvátně zareagovat min. v 75 % příkazů (pochvala x hrozba trestem)
 - zareagovat správně v případě, že dítě musí „na židli“ nebo „do pokoje“

Další sezení zaměřené na praxi PDI

Harmonogram

- Domácí úkoly (četnost uposlechnutí x neuposlechnutí příkazů)
- Coding a coaching v situaci uklízení hraček
- Zdůraznění - používat jen v nutných situacích (v ostatních situacích nepřímý příkaz)
- Postupná generalizace (zapojení i do dalších činností a situací, např. situace na veřejnosti)

Závěrečné sezení

- Graduation Session
- může se uskutečnit, až oba rodiče dosáhnou kritérií PDI mastery
- dítě dostane modrou stuhu
- rodiče dostanou osvědčení
- domluva na podpůrných sezeních (v průběhu 3 měsíců)
- rodiče mohou v případě problémů zavolat terapeutovi

Vybraná témata (1/7)

Emoce dítěte

- rodiče si mají uvědomit, že dospělí a děti vyjadřují emoce odlišně
- děti umí dobře vyjadřovat pozitivní emoce jako radost, negativní vyjadřují většinou změnou chování
- rodiče by si měli všímat případných změn chování a snažit se najít příčinu
 - trávit s dítětem čas
 - mluvit s ním o svých pocitech

Vybraná témata (2/7)

Time-out room

- musí být dobře osvětlený
- min. rozloha cca 122 x 122 cm nezaplňeného prostoru
- bez předmětů, které by dítě mohlo rozbít nebo se o ně poranit
- bez léků, přístupu k horké vodě

Vybraná témata (3/7)

Vysvětlení PDI dítěti

- dítě často vypadá, že nevnímá, co je mu vysvětlováno, neumí odpovědět na případné otázky – to ale nevádí, předpokládá se, že poslouchá
- nejdůležitější je, aby si to zažilo v praxi
- možnost názorné ukázky (ko-terapeut, Mr. Bear)

Vybraná témata (4/7)

Mr. Bear

- vhodná hračka, která předvádí, co se bude dít s dítětem (mluví a jedná za ni ko-terapeut)
- s Mr. Bearem nejprve mluví terapeut, potom rodič, potom dítě hraje Mr. Beara, nakonec dítě a rodič vystupují sami za sebe
- prvně použito týmem *UC Davis PCIT group* u fyzicky týraných dětí s rušivým chováním

Vybraná témata (5/7)

Domácí pravidla

- měla by se vztahovat na chování agresivní, destruktivní, vzdorovité a „zálučné“
- za toho chování jde dítě automaticky „na židli“, není upozorňováno
- v jednom období by měla být vždy max. 2 aktivní pravidla
- nové pravidlo je možné vytvořit, jakmile staré je již porušováno méně než 2x denně
- staré pravidlo již není aktivní, ale stále zůstává pravidlem

Vybraná témata (6/7)

Chování na veřejnosti

- dopředu dítě připravit (říct mu, kam se jde, co se bude dít a co se od něj očekává)
- upozornit dítě na postihy za nevhodné chování
- nabídnout odměnu za vhodné chování
- upozornit na možnost využití time-out
- chválit dítě v průběhu situace na veřejnosti za vhodné chování
- dítě unavené, znuděné nebo hladové by mělo jít domů nebo si aspoň moci „dát pauzu“
- mít sebou hračku, pití, jídlo pro případ potřeby
- nenarušovat dítěti zaběhlé rituály (čas na spaní)
- ignorovat nevhodné chování

Vybraná témata (7/7)

Vhodné a nevhodné hračky

+ kreativní a konstruktivní

- stavebnice
- lego
- kostky
- papír a pastelky
- tabule a křídly

- vedoucí k agresivní, drsné hře (pistolky, meče, boxovací pytel, míče)
- mající přesná pravidla (stolní a karetní hry)
- **potencionálně nebezpečné nebo způsobující škody** (nůžky, lihové fixy)
- vedoucí k omezení spontánní konverzace (videohry, knihy)
- vedoucí k představě, že jsem někdo jiný (loutky, kostýmy)

Ukázka záznamových archů pro rodiče

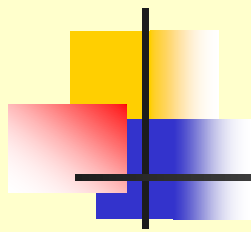
CDI Homework Sheet

Mother ____ Father ____

Child's First Name _____

Date	Did you spend 5 minutes in Special Time today? Yes No	Activity	Problems or questions in Special Time
Monday _____			
Tuesday _____			
Wednesday _____			
Thursday _____			
Friday _____			
Saturday _____			
Sunday _____			

Ukázka záznamových archů pro terapeuta

Parent CDI Coding Sheet

Date: _____

Observed parent's name: _____ Your name: _____

SKILLS Tally
Behavior Description
Reflection
Labeled Praise
Unlabeled Praise*
MISTAKES
Question
Command
Criticism

Comments about parent-child interaction today

Ukázka předpisu struktury (pro terapeuta) (1/2)

THIRD CDI COACHING SESSION (Expanded Outline)

Before the Session

- 1. Remove all toys from the playroom except for three treatment toys
- 2. Have parents complete the ECBI while in the waiting room.
- 3. Materials needed: ECBI, **“Getting Support” handout**, Parent CDI Coding Sheet, Therapist Coding Sheet, CDI Homework Sheets, Progress Note, Integrity Checklist, Parent-Child Interaction Summary Sheets (CDI; from CDI Coach 1), ECBI Change over Course of Treatment

Goals of This Session

Fine-tune the parent(s)' CDI skills, with an emphasis on labeled praises

Review the parent(s)' social support network

Help the parent(s) obtain more support if necessary. indicated

Ukázka předpisu struktury (pro terapeuta) (2/2)

TREATMENT SESSION OUTLINE

1. Give parent “Getting Support” Handout. Review briefly, unless this issue is highly relevant to the parent. If highly relevant, spend more time in discussion of this topic, and decrease homework discussion time as needed. Encourage parent to seek support from others in the natural environment. Explore parent’s interest in community support group such as CHADD or Parents without Partners.

2. Ask for homework sheets. Review homework 5 to 15 minutes.

Three useful questions at this point in treatment:

Do parents find the skills becoming more natural?

Do they find skills generalizing to different times of the day?

Have they noticed any (further) changes in child’s behavior?

[Note these are framed as leading questions. The intent is to convey these as expectancies]

3. Tell parents that today in coaching we are going to focus on Labeled Praise (unless frequent labeled praise is easy for these parents).

- Point out that any behavioral description can be made into a labeled praise simply by adding a positive descriptor to it.
- Tell them that during coaching, you will occasionally ask them to change a behavioral description to labeled praise for practice (give examples and practice a “drill” until they understand)

[If parents have no problem with labeled praises, focus this session on their weakest skill]

Coding and Coaching

[Therapists may wish to use a stopwatch to time coding and coaching segments]

Ukázka textu pro rodiče

WHAT CAN YOU DO WHEN YOU ARE ANGRY?

- If you deal with your anger with behaviors that you do not want to see in your child, do not let your child see those behaviors.
 - Until you find other ways to deal with your feelings, leave the presence of your child when yelling, swearing, or hitting.
- If your anger is directed to your child because of his or her misbehaviors, use the following steps:
 - Recognize when you are becoming angry with your child, and leave the situation for 60 seconds.
 - During that time, distract yourself with something else (do not think about what your child did to make you angry).
 - Remind yourself that you do not have to be angry to handle the problem. Your anger will actually make the situation harder to handle.
 - Decide how to deal with the situation (refer to the “Rewards and Punishments” handout).
 - Imagine yourself using the technique you chose in a calm manner.
 - Return to your child and use the technique.
 - Congratulate yourself for staying calm!
- When you are angry with your child’s behavior, these are some helpful things to remember
 - You do not need to show anger to let your child know that you disapprove of her behavior; showing moderate disappointment is enough
 - Your child’s misbehavior does not mean that you are an bad parent
 - Your child’s misbehavior does not mean that he does not love you or respect you
- Parents can also use their modeling role to teach their children lots of good behaviors
 - Every time you use smiles or hugs or praises with your child, you are teaching your child to use smiles, hugs and praises with you and with others
- When you deal with conflict in a calm and rational manner, you teach your child to talk through conflict calmly and rationally. This helps your child get along with everyone in your family. It also teaches your child how to get along with people outside the home, such as neighborhood children, relatives, and teachers.

Zdroje

- www.pcit.org
- Eyberg, Sheila (1999). PCIT Treatment Manual Sesion Outlines
- Prezentace Sheily Eyberg